

SÆT STØRRE SEJL OG FÅ ET BEDRE DH-MÅL

FORØG BÅDENS J-MÅL, OG FÅ ET BEDRE DH-MÅL, ELLER FÅ STØRRE FLYVENDE FORSEJL HELT GRATIS PÅ DH-MÅLET. MANGE BÅDTYPER KAN UDNytte DH-REGLER LANGT BEDRE. VI HAR TALT MED OLE KROGAARD, ELVSTRØM-SOBSTAD I NIVÅ, OM HVORDAN MAN GØR I PRAKSIS.

Hele tricket består i at få designet en stor letvejrsgenua, en såkaldt Code 0, da denne er hele alibiet for et større J-mål. Derudover giver den mere fart

i let vind, og som en ekstra bonus kan du forlænge spilerstagen og sætte gennakeren længere fremme.

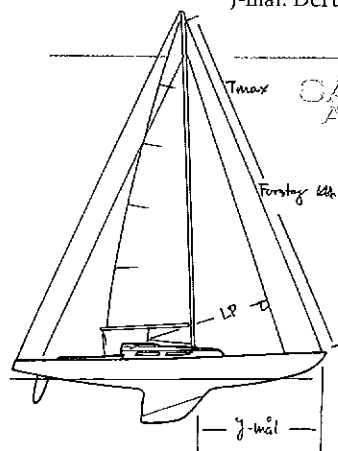
Dermed kan ejere af mange bådtyper sætte nye og større flyvende forsejl på båden til let vind uden at blive straffet på DH-målet.

I enkelte tilfælde kan man endda få et bedre DH-mål.

- Der er så meget sejlglyde i let luft, som ligger indbygget i den nye DH-regel. Regler er god, fordi den giver nogle muligheder, men det er desværre de færreste, der benytter sig af dem, fortæller Ole Krogaard, Elvstrøm-Sobstad i Nivå og fortsætter:

- Tag for eksempel en Ylva, der er

kendt som en underrigget hårdtvejrsgenua med forstaget placeret langt tilbage på fordækket. Hvis vi monterer et beslag ude i stævnen, hvor man kan sætte en Code 0, der er en stor letvejrsgenua med eget forstag, så kan vi forøge J-målet fra 3,25 m til 4,8 m. J-målet er afstanden fra mastens forkant til det forreste forstag. Det større J-mål ændrer bådens TA, DH-målet, fra 578,4 til 585,0. Båden skal dermed sejle 6,6 sekunder langsommere pr. sømil. Det svarer til at vinde næsten en halv time på ren sejltid rundt om Fyn, og samtidig bliver båden altså betydeligt hurtigere i perioder med let vind på kryds og foran-for-tværs.

SÅDAN BEREGNES AREALET AF FORSEJLET

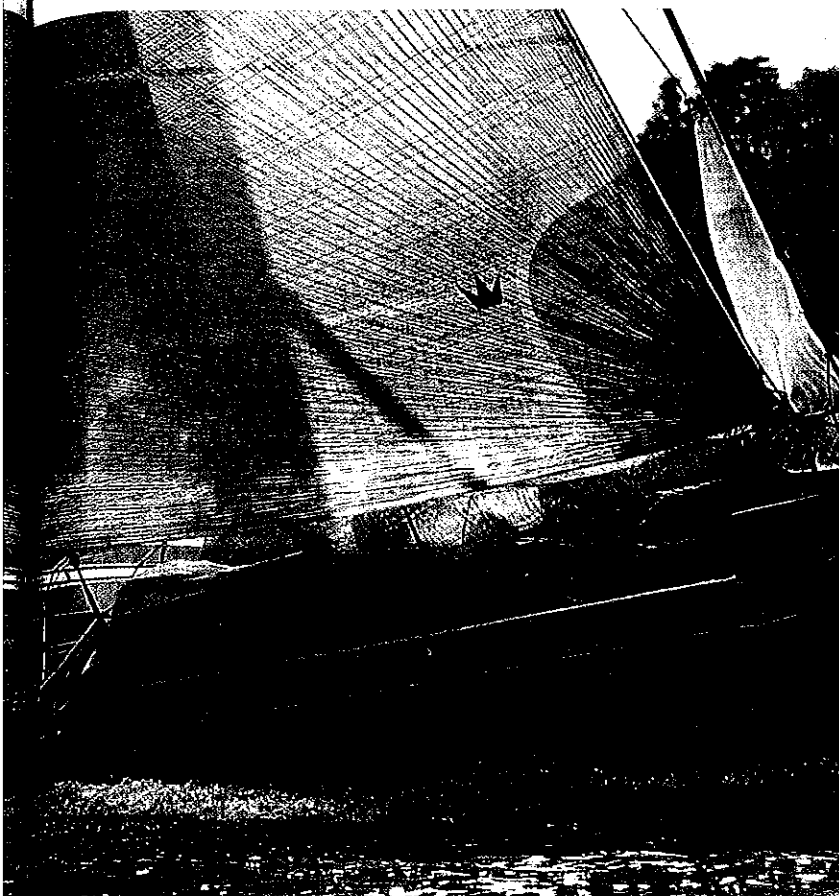
Bådens største forsejl er benævnt FA1 på DH-målebrevet og beregnes med denne formel:

$$FA1 = 0,5 * Tmax * ((0,25 * LP) + (1,5 * JHW) + FSP)$$

- * Tmax er det længste forlig på bådens forsejl.
- * LP er den såkaldte forligsperpendikulær, afstanden fra skødebarmen i en linje vinkelret på forliget.
- * JHW er forsejlets største halvbredde
- * FSP er 2 gange den største tværsnitsdimension på forstagsprofilet.

Gennaker løfter forskibet

Med det nye J-mål kan man gratis øge længden på spilerstagen, SPL-målet, med halvanden meter op til J-målet, og dermed kan man få spileren længere ud til luv på læns. Man kan også sætte en gennaker fra stævnen og få mere luft mellem gennakeren og storsejlet. Det vil især på skæring i hård luft være en stor fordel i forhold til at sætte en skæringsspiller, der vil være meget tættere på storsejlet. En gennaker har

også den fordel, at den løfter forskibet, mens en spiler trykker stævnen.

- Hvis vi sætter letvejrsgenuaen fra mastetoppen i stedet for fokkegodset, så øger vi Tmax fra 11,2 m til 13,5 m. Tmax er den største forlignslængde på bådens forsejl. Det giver en TA på 580,6. Det er hurtigere end før, men stadig bedre end de oprindelige klasse-mål. Ylva'en har en solid mast, der kan holde til at sætte sejlet

fra mastetoppen i let luft, siger Ole Krogaard.

- Gevinsten er, at nu kan båden sejle med dramatisk mere forsejl i let vind. Med det nye Tmax på 13,5 m kan vi øge LP-målet fra 5,2 m til 5,57 m. LP er et mål fra skødebarmen til vinkelret på forstaget. Det giver et TA på 579,6, der ganske vist kun giver en målemæssig bonus på 1,2 sekunder i forhold til udgangspunktet fra klassemålet. Til gengæld kan vi forøge for eksempel genuaens areal med yderligere 2,5 m². Når vi tager både J-målet, Tmax

og LP i betragtning, så kan genuaens areal forøges fra ca. 29 m² med standardmålebrevet til ca. 37 m² med de optimerede mål, siger han.

I pose og sæk

Med en tilsvarende optimering af mål og sejlgarderobe til let vind kan man

ændre en Karavels TA fra 620,0 til 618,2. Det betyder ganske vist, at båden skal sejle 1,8 se-

kunder hurtigere pr. sømil, men sejlarealet på forsejlet er til gengæld forøget med 5,6 m², og en gennaker kan trække mere effektivt, fordi den sættes længere fremme. Spilerstagen kan forlænges med 0,88 m. I dette tilfælde er J-målet øget fra 2,72 m til 3,60 m, og Tmax fra 8,90 m til 11,70 m.

På nogle både kan det endda svare sig målemæssigt at sætte et bovspryd på båden, som fx ejeren af "Moana" har gjort. "Moana" er en Maxi Mixer fra Nivå.

Denne Maxi Mixer har fået længere

TPS-mål med et bovspryd på 0,80 meter, en forøgelse af Tmax med 5 m samt en forlængelse af masten med et 0,75 m længere forlig i storejlet. Det har givet en forøgelse af storejlet på 11,5 m² og af forsejlet på 7,3 m².

Fartpotentialet er altså forøget betragteligt, specielt i lettere vind med Code 0, og samtidig TA er 11 point højere end før ændringen, og det betyder, at båden har fået foræret 11 sekunder på sejltiden pr. sømil. Det er med andre ord som at få i både pose og sæk.

En standard Banner 28 Racer mk II kan tilsvarende sætte et ca. 0,30 cm bovspryd på båden og få en reduktion i TA på 1,5, og med et længere TPS-mål via et bovspryd på 0,5 m bliver gevinsten på 2,6.

På en typisk cruisingbåd som Bénéteau Oceanis 320 er der 2,5 at hente på TA, blot ved at flytte J-målet 0,22 cm frem med et lille bovspryd eller på ankerrullen og en Code 0 med eget forstag til at sætte de 0,22 m længere fremme.

Altså, fat målebåndet, mål båden igennem, og tag en snak med sejlmagere om mulighederne for en stor Code 0, der som nævnt er hele alibiet for det større J-mål. Sejlet giver ekstra fart og sejlglæde i let vind, og der er bonus, fordi spilerstagen kan forlænges tilsvarende og gennakeren kan sættes længere fremme.

» CHECK, OM DIN BÅD KAN OPTIMERES

Gå ind på www.websejler.dk, og find målebrevet på din båd. Noter tallet i TA-feltet, der er bådens DH-mål, og tast derefter nye, realistiske mål på J-mål og fx Tmax. Det er bedst, hvis du har målt op på båden først. Tryk derefter på beregn, og du kan umiddelbart efter se i TA-feltet, hvordan dit mål er blevet ændret. TA er tiden i sekunder, som DH-reglen har beregnet, at din båd er om at sejle en sømil. Et større tal er således et bedre DH-mål, mens et mindre tal betyder, at båden skal sejle hurtigere med det nye mål.